

de V.U.

Internationaal centrum van Christelijke wetenschapsbeoefening?

Velen zullen geneigd zijn deze vraag reeds bij voorbaat ontkennend te beantwoorden. Hoe zou de Vrije Universiteit iets kunnen betekenen voor degenen, die niet tot het Nederlandse Volk behoren en hun eigenlijke woonplaats in den vreemde hebben? Wordt haar invloed niet geheel beperkt doordat binnen haar het Nederlands de voertaal is? Misschien kan deze zich nog doen gelden in Zuid-Afrika en het Vlaamse deel van België. Maar in Duitsland, Engeland, Amerika, enz.?

Degenen, die zo redeneren, blijken echter de historie niet te kennen. Immers, reeds in 1888 is de eerste Zuid-Afrikaner en in 1913 de eerste Amerikaan aan de Vrije Universiteit gepromoveerd. In totaal bedraagt het aantal buitenlanders, dat van 1888 tot 1940 aan haar de doctorsbul verwierf, niet minder dan zes en twintig, waarvan acht Amerikanen. Onder hen zijn er meerderen, die op het ogenblik elders een professoraat bekleden. Verschillende namen klinken ons bekend in de oren. We denken b.v. aan Dr. J. D. du Toit, Dr B. B. Keet en Dr C. J. H. de Wet, resp. oudhoogleraar en hoogleraar aan de Theologische Hogeschool te Potchefstroom, en Dr W. A. Joubert, hoogleraar aan de Universiteit van Stellenbosch, uit Zuid-Afrika en aan Dr W. H. Rutgers, Dr S. Volbeda, beide hoogleraar aan het Calvin College te Grand Rapids, Dr R. J. Danhof, Dr N. B. Stonehouse, hoogleraar aan het bekende Westminster Seminary te Philadelphia en Dr W. Burggraaf, hoogleraar aan het Hope College te Holland-Michigan, in de Verenigde Staten. Daarnaast hebben ook onderscheidene andere Amerikanen en Zuid-Afrikaners, alsmede Duitsers, Polen en Hongaren één of meer jaren aan de V.U. doorgebracht. Zelfs hebben zich wel eens een Tsech en een Fransman doen inschrijven. Tot en met 1940 waren dit er bij elkaar ongeveer tachtig.

Met het uitbreken van den tweeden wereldoorlog is deze stroom van vreemdelingen vanzelfsprekend tot stilstand gekomen.

Na 1945 heeft het contact met het buitenland zich echter geleidelijk hersteld. In dezen cursus heeft het aantal studenten van over de grenzen, dat zich

aan de V.U. heeft laten inschrijven, een toppunt bereikt. Onder hen bevinden zich vier Hongaren, zes Zuid-Afrikaners, zeven Duitsers, vier Amerikanen, een Belg en een Engelsman. Bovendien studeren er tien Indonesiërs aan onze Alma Mater.

Met elkaar vormen dezen ongetwijfeld een respectabel aantal, waarmede wij echter niet tevreden mogen zijn. De V.U. is de enige universiteit ter wereld, die pretendeert zich in al haar wetenschappelijken arbeid onvoorwaardelijk te stellen onder de tucht van Gods Woord. Daarmede rust op haar een grote verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van het Bijbels-reformatorisch Christendom over den gansen aardbol. Deze verantwoordelijkheid moet nu vooral niet te abstract en idealistisch worden gezien. Zij draagt een zeer concreet karakter. Wij willen hier slechts een enkel voorbeeld noemen.

Veel is er na den oorlog gesproken over het Duitse probleem, speciaal over de geestelijke herbe wapening van het Duitse Volk. Daarbij zijn er onderscheidene tot de vaste overtuiging gekomen, dat, waar mogelijk, ook Nederland hierbij, ondanks al hetgeen het in de bezetting had ondervonden, in positieven zin hulp had te bieden. In verband hiermede zijn vele suggesties gedaan en vele plannen ontworpen. Van de uitvoering daarvan is in het algemeen nog maar weinig terecht gekomen. De Rooms-Katholiken hebben in deze misschien nog wel het meeste tot stand gebracht: Dit valt te verstaan. Zij hebben vanuit hun standpunt iets gedegens en massiefs aan te bieden.

Gelukkig wordt ook het Calvinistisch volksdeel zich zijn taak op dit gebied steeds meer bewust. De betekenis van de verschillende conferenties, die door een aantal vooraanstaande personen uit Duitsland en Nederland, op het gebied van de jeugdbeweging, het kerkelijke en politieke leven te Emlichheim en Huis ter Heide zijn belegd, mogen we niet onderschatten. Hiervan kan een grote invloed ten goede uitgaan naar beide zijden. Enerzijds heeft Nederland door de geheel eigenaardige ontwikkeling, welke het Bijbels-reformatorisch Christendom daar heeft doorgemaakt, veel te geven. Anderzijds zullen onze landgenoten in al de discussies met hun Duitse mede-Christenen, die onder zulke geheel andere omstandigheden zijn opgegroeid en dagelijks in zulk een geheel ander geestelijk klimaat verkeren, als vanzelf gedwongen worden hun eigen denken weer scherp met hun religieuze uitgangspunt te confronteren, hetgeen niet anders dan verfrissend zal kunnen werken.

Bij deze conferenties, hoe belangrijk ook, zal het echter niet mogen blijven. Een reële geestelijke beïnvloeding vraagt om een meer intensief contact.

Daarin zal nu de V.U. een belangrijke taak kunnen vervullen. Wij vermeldde reeds, dat op het ogenblik zeven Duitsers aan haar studeren. Eén van dezen, een theoloog, heeft daartoe de mogelijkheid gekregen door een beurs, die hem ter beschikking is gesteld